

द्वात्रिंशः पटलः ।

९२७

अथ सन्तानयागप्रसङ्गात् वन्ध्यात्वनिवृत्तिप्रदः कल्पोऽप्यत्र लिख्यते—

वन्ध्यात्त्रयं समुद्दिष्टं महापातकसंज्ञिकम् ।

काकं चाकाकमित्येव बन्धनं च तथोच्यते ॥

गर्भप्राथमिकादूर्ध्वं यावदायुष्मती भवेत् ।

तावत्तस्यास्तु गर्भं वै न काकं त्वसिधीयते ॥

प्रतिगर्भं त्रिनाशं वा प्रतिपुत्रमथापि वा ।

यस्यां तु जायते काकमित्यभिज्ञाः प्रचक्षते ॥

कदाचिदपि यस्यां तु गर्भशुक्रो न विद्यते ।

तद्वन्धनमिति श्रोक्तं पूर्वजन्मकृताघजम् ॥

पूर्वजन्मान्तरे विष्णोः पूजकानां महात्मनाम् ।

कार्पण्यभाषिणी या तु काकवन्ध्या प्रजायते ॥

या तु पूर्वभवे स्तन्यं पातुकामान् शिशून्प्रति ।

विघ्नमाचरती बन्धून् सा काकं प्रतिपद्यते ॥

निकृतिं जो (जु)पमाणा या स्वपतिं प्रति पूर्वके ।

जन्मान्तरे सा तु याति बन्धनं त्वघसंभवम् ॥

तस्मात्सर्वप्रयत्नेन शान्तिं कुर्याद्विचक्षणः ।

यथा कर्मविपाकोत्थदोषो नश्यत्यशेषतः ॥

यथाशक्त्यनुसारेण वित्तशाठ्यं परित्यजन् ।

दया (श्रद्धा) भक्त्यन्वितः कुर्याच्छान्तिं सर्वाघशान्तये ॥

यथाविधि यथाकल्पं मान्त्रिकेण भवेत् (कृतं) यदि ।

सद्यश्शान्तिमवाप्नोति सन्तानं च भविष्यति ॥

कुम्भे कर्कटके चैव कन्यामिथुनवर्जिते ।

शुक्रिके चापफाल्गुन्योराचार्यः शान्तिमाचरेत् ॥

शुक्रादिशुभवारेषु पुण्ययोगक्षुक्लि(क्ल)के ।

मैत्रे परममैत्रे च क्षेमसंपत्स्वसाधके ॥

सङ्कल्पपूर्वकेणाथ समस्तद्रव्यसञ्चयः ।

रक्षाबन्धनहोमादिशान्तिं कुर्यात् सह द्विजैः ॥

आदौ तु पञ्चगव्यानां प्राशनं पक्षमात्रकम् ।
पश्चादौषधसंयुक्तं गोघृतं प्राशयेत्सुधीः ॥

पण्मासं वा त्रिमासं वा मण्डलान्तमथापि वा ।
दम्पती मन्त्रपूर्वं तु शीघ्रसिद्धिप्रदाय वै ॥

शुचौ देशे त्वथाचार्यो दम्पतीभ्यां सह द्विजैः ।
लौकिकार्थिं प्रतिष्ठाप्य स्वगृहोक्तविधानतः ॥

मुखान्तं जुहुयात्पश्चादाहुतीभिश्चतुर्दशैः ।
यमाय चित्रगुप्तायेत्यन्तैराज्येन होमयेत् ॥

पश्चादर्कसमिद्धिश्च गायत्र्याऽष्टसहस्रकम् ।
हुत्वाऽथ रुद्रगायत्र्या पायसेन सहस्रकम् ॥

प्रत्यूचं घृतसूक्तेन जुहुयात्तु सहस्रकम् ।
आज्येनातः परं मापैर्विष्णुगायत्रिया हुनेत् ॥

तिलैरष्टसहस्रं तु त्र्यम्बकेन हुनेत्ततः ।
सक्तुनाऽष्टसहस्रं वै तस्या नक्षत्रवाक्यतः ॥

आचार्यः पञ्चचूर्णेन अष्टोत्तरसहस्रकम् ।
स्वेष्टदैवतमन्त्रेण हुनेत्सन्तानवृद्धये ॥

सर्पपाशमताकेन संयुतं सार्द्रमेव च ।
शुण्ठी पिप्पलि मारीचं चूर्णं पञ्चेति संज्ञिकम् ॥

तिन्त्रिणीवीजमात्रेण चूर्णहोम इतीर्यते ।
जयादिपरिपेचान्तमुपस्थानं विधाय च ॥

सतोग्नेरुत्तरे भागे कुम्भस्थापनमाचरेत् ।
द्रोणप्रमाणं धान्यं तु तदधं तण्डुलं तथा ॥

तदधं तु तिलं तत्र उपर्युपरि निक्षिपेत् ।
 तन्मध्येऽष्टदलं लिख्य पत्रं तारेण वेष्टयेत् ॥
 तस्मिन् कुम्भं निधायाथ सर्वालङ्कारशोभितम् ।
 तिरःपवित्तमादाय जलेनापूर्य मन्त्रतः ॥
 द्वादशारत्निमालेण वस्त्रेणावेष्टय तत्र वै ।
 नवरत्नानि निक्षिप्य नारिकेलफलादिभिः ॥
 अलंकृत्य ततः कुम्भमावाह्य वरुणं ततः ।
 वारुणेनैव मन्त्रेण उपचारांस्तु षोडश ॥
 कृत्या पश्चान्महायन्त्रं कुम्भस्यैशान्यदिक्कटे ।
 स्थापयेद्रक्तवस्त्रे तु यथावन्निर्मितं कृधि ॥
 उत्तमं राजतं स्वर्णं मध्यमं पाञ्चधातुकम् ।
 अधमं सीसं ताम्रं चेत्याहुर्मन्त्रविदां वराः ॥
 मध्यमानामिकातर्जमालया षट्माचरेत् ।
 विशेषेण तु पत्न्या वा दक्षिणस्य करस्य हि ॥
 अथाचरणमन्त्रस्य आचार्यो यन्त्रमालिखेत् ।
 यन्त्रप्राणप्रतिष्ठां च कृत्वाऽऽवाह्यास्य दैवतम् ॥
 पूजयित्त्वोपचारैस्तु षोडशैरिष्टदेवताम् ।
 एतद्यन्त्रं प्रतिष्ठाप्य कुम्भस्यैशान्य आसने ॥
 आभिमुख्येन चाचार्यो दम्पतीभ्यां सह द्विजैः ।
 स्पृष्ट्वा कुम्भं जपेन्मन्त्रं पूर्वं होमार्थमुद्यतान् ॥
 प्रत्येकमष्टसाहस्रं प्रतिमन्त्रं जपेद्बुधः ।
 पश्चात् प्रतिसरं मन्त्रं श्रीरुद्रं चमकं पुनः ॥

जपित्वैकादशं वारं पञ्चशान्तिमतः परम् ।
राक्षोघ्नं पौरुषं सूक्तं श्रीसूक्तं घृतसूक्तकम् ॥

* नमो ब्रह्मेति मन्त्रेण त्रिरुत्थाप्य घटं पुनः ।
वरुणोद्घासनं कृत्वा प्रोक्ष्य चाब्लिङ्गमन्त्रतः ॥

सह द्विजैस्सहर्षिभिर्भिरभिपिञ्चेत्समाहितः ।
अग्ने रक्षाण इति च रक्षावन्धनमाचरेत् ॥

बध्ना रक्षामथाचार्यो रक्ष माचल माचल ।
इति मन्त्रं जपेत्सृष्ट्वा रक्षामिष्टार्थसिद्धये ॥

यजमानस्त्वथर्षिर्गम्यो यथाशक्त्यनुसारतः ।
दद्याद्द्वे दक्षिणां भक्त्या वित्तशाठ्यं परित्यजन् ॥

आचार्याय ततो दद्यात् कुम्भवस्त्रादिदक्षिणाम् ।
ब्राह्मणान् भोजयेत्पश्चात् चतुर्दश समाहितः ॥

अष्टोत्तरसहस्रं वा शतमष्टोत्तरं तु वा ।
विभवे सति विप्राणां भोजयित्वाथवार्चयेत् ॥

इत्थं कृते पुत्रवती भवेच्च चित्रापि (बन्ध्यापि) पुष्पत्रयमात्रतो वा ।
तस्माद्विधिज्ञैस्सहसैव कुर्यात्पुत्रामिलापी तु पुमान्बुधश्चेत् ॥

अथ सन्तानप्रकरणायज्ञात् रेणुकाकल्योक्तप्रकारेणापि तत्प्रकारो
लिरव्यते—

भार्गव ऋषिः । पङ्क्तिः छन्दः । रेणुका देवता । क्लीं बीजम् ।
स्वाहा शक्तिः । क्लं हृत् । क्लीं शिरः । इत्याद्यज्ञानि । ध्यानम्—

* ओं नमो ब्रह्मणे चेति त्रिजैस्त्रोद्घास्य वै घटात् । देवतां वरुणं चाथ इति पाठः
शोधनीयो भाति ।